

Theatermaker Ada Ozdogan: 'Ik wil een vrouwelijke loser in de schijnwerpers zetten'

Lorianne van Gelder
AMSTERDAM

Soms zou ze The Dude willen zijn, want de hoofdpersoon uit *The Big Lebowski* is een knuffelbare loser. Zo vormen films houvast, inspiratie en spiegel in het leven van theatermaker Ada Ozdogan, van wie *The Returned* deze week in première gaat.

De Amsterdamse Ada Ozdogan (34) maakt theater, maar eigenlijk was het toeval dat ze dat ging doen. Haar moeder is filmmaker, haar vader journalist. Zelf houdt ze zo veel van films dat ze het liefst permanent in een bioscoop zou willen zitten. Maar filmmaker werd ze (nog) niet. Als achttienjarige was ze te jong voor de filmacademie.

Op aanraden van haar moeder ging ze eerst maar eens leren wat acteren was. En op de Toneelacademie in Maastricht werd ze wel aangenomen. Theater won haar liefde. Maar films zijn de blauwdruk voor haar voorstellingen en eigenlijk ook voor haar eigen leven. Dit zijn er vier die haar hebben gevormd.

1 THE BIG LEBOWSKI COEN BROTHERS, 1998

"Ik kan me een loser voelen, zoals The Dude in deze film. Zo'n gevoel van 'mijn leven is echt poep vergeleken met andere mensen'. Ik heb vaak het gevoel dat ik achter de feiten aanloop. Thuis ligt er een stapel belasting- en incassobrieven die heel problematisch ongeopend zijn. Er zijn van die periodes dat er gewoon helemaal niks gebeurt in mijn leven."

"The Dude in *The Big Lebowski* vind ik een heerlijk personage. Hij is een gast die zijn tapijt kwijt is, loopt de hele tijd in een badjas rond en is meestal dronken of stoned. Bij een man is dat op de een of andere manier geinig om naar te kijken of pikken we dat, terwijl een vrouw altijd leuk en lief en gezellig moet zijn. Ik wil nu een keer een vrouwelijke loser in de schijnwerpers zetten."

2 MELANCHOLIA LARS VON TRIER, 2011

"Eigenlijk gaat *Melancholia* ook over losers. Je hebt twee zussen, van wie een zus haar leven helemaal op orde heeft en de andere in een depressie zit. Maar als de aarde in gevaar komt, is het juist de depressieve zus die er het beste mee kan omgaan."

"Ik heb twee keer een depressie gehad en een keer een burn-out. Ik ben gediagnosticeerd met ADD, maar vrij laat. Vroeger zagen ze me als dromerig meisje, maar eigenlijk kon ik me dus niet concentreren. Ik heb daarvoor lang een *fucked-up* zelfbeeld gehad."

3 LA GRANDE BELEZZA PAOLO SORRENTINO, 2013

"Hoofdpersoon Jep Gambardella is mijn allerliefste personage op aarde. Hij heeft al dertig jaar geen roman meer geschreven, omdat hij zijn debuutroman schreef toen hij net verliefd was en dat gevoel daarna nooit meer meemaakte. Het is mijn projec-

→ De Amsterdamse Ada Ozdogan ging bij toeval theater maken. Het liefst zit ze permanent in de bioscoop. FOTO ANGELA BAAS

tie hoor, maar dat hij zo verlamd is geraakt door de *heartbreak*, is wel iets wat ik herken. Als je je kut voelt, kom je in een soort staat van 'niks is waar'. Tot Gambardella erachter komt: ik hoef niet als schrijver één waarheid te verkondigen. Het verhaal is een momentje van waarheid, waar bepaalde wetten en regels gelden. En die mag je dan ook weer loslaten."

"Toen ik van de Toneelacademie Maastricht kwam, dacht ik: wie zit er nou op mij te wachten? Ik ben echt

'Toen ik van de Toneelacademie kwam, dacht ik: ik ben nog een kleuter'

nog een kleuter. Ik dacht dat regisseurs alles al moesten weten. Nu weet ik dat het elke keer gewoon een poging is, een trucje, je hoeft helemaal niet alles te weten."

4 RESERVOIR DOGS/ DJANGO UNCHAINED/ KILL BILL QUENTIN TARANTINO, 1992, 2012, 2003

"Het verheerlijken van geweld dat Tarantino doet, is voor mij een fijn soort escapisme. Mijn vorige voorstelling *Grace* was een combinatie van een vrouwelijke Django Freeman, van de killervrouw uit *Kill Bill* en dan gecombineerd met het belang van personages zoals in *Reservoir Dogs*."

"Tarantino is ook de koning van het jatten: alles wat hij heeft gemaakt, laat zien dat hij op de schouders van alle makers die vóór hem kwamen staat. Hij is een wandelende videotheek. Zo werk ik ook. Als ik met een script bezig ben, is de ene pagina geïnspireerd door een film en de volgende door een andere. En zo is *The Returned* een combinatie van *Stranger Things*, *The Big Lebowski*, *Sex Education*, *Harry Potter*, Tarantino-films en *The Breakfast Club*."

The Returned: 21-24/2 Podium Mozaïek, 25/2 Theater De Verbeelding (Purmerend), 8/3 Bijlmer Parktheater, 22-24/3 Theater Bellevue.